

Spørreliste nr. 214

RITUALER I KIRKEN

Den som besvarer listen er innforstått med at svaret blir arkivert (anonymt) og blir brukt av forskere i dag og i fremtiden. Den som svarer kan til enhver tid be om å få svaret i retur eller makulert.

Norsk Folkemuseum har en stor og flott samling av gjenstander og inventar fra gamle norske kirker. I løpet av de neste tre årene skal vi dokumentere ritualer i kirkerommet i dag. En viktig del blir svar på denne spørrelisten som ikke bare skal gi NEG gode svar på spørsmålene vi stiller, men også sette oss på sporet av nye spørsmål. Vi spør etter to typer ritualer: den ene typen er de som følger alterboken for Den norske kirke eller som den enkelte menighetskirke har innført i forbindelse med sine gudstjenester. Kort sagt de du ser og deltar i når du er i kirken, enten det er sjelden eller ofte. Beskriv så mye du kan av det du har sett/deltatt i.

Den andre typen er de ritualene som den enkelte kan utføre ved et besøk i kirken, slik som å tenne lys og sette i en lysglobe eller lyskasse, skrive bønnekort, legge ned blomster eller lignende. Dem kaller vi for "private ritualer".

Vi er også interessert i beskrivelser av gjenstander (lys, blomster, tekstiler, kors, instrumenter, bilder eller lignende) som brukes ved ritualer i kirken, særlig de du selv oppfatter som "nye" eller "annerledes". Hvilken kirke du har dine observasjoner og kunnskaper fra, er også viktig. Les gjennom hele spørrelisten før du begynner å skrive.

Lykke til!

Hva heter din menighetskirke?

Hvilke ritualer ser/hører du når du er i kirken til en vanlig gudstjeneste? Beskriv, gjerne ut fra hva du synes er annerledes enn det du er vant til fra tidligere? Hvilke gjenstander så du i bruk?

Hvilke ritualer er det i din menighetskirke i forbindelse med årshøytider (jul, nyttår, påske, pinse, jonsok, olsok, bededag, høsttakkefest, advent og eventuelt andre)? Beskriv en eller flere. Hvilke gjenstander så du i bruk?

Hvilke ritualer er det i din menighetskirke i forbindelse med *livsmarkeringer* som dåp, konfirmasjon, bryllup, begravelse? Beskriv en eller flere. Hvilke gjenstander så du i bruk og hvordan ble de brukt?

Er det innført ritualer som du oppfatter som nye i forbindelse med noen av disse markeringene, eller i tilknytning til andre feiringer? Hvilke? Kan du beskrive dem. Fortell også hvilke gjenstander du så i bruk. Fortell hva du selv synes om ritualene.

Hvem har innført det nye ritualet? Kan du beskrive før-og-nå?

Vet du om det har vært diskusjon i menigheten eller ellers i lokalmiljøet om innføring av nye ritualer eller nye elementer i et kjent ritual?

Har du deltatt i eller observert ritualer i andre kirker enn i din egen menighetskirke som du oppfattet som ”annerledes”? Fortell om hvilke, og om hvordan du opplevde dem.

Hva er din egen holdning til ritualer i kirken som du har sett/deltatt i?

Er det lagt til rette for ”private” ritualer i din menighetskirke? Hvilke?

Har du observert/deltatt i ”private” ritualer i kirker du har besøkt, i Norge eller utlandet? Hvilke, og hva la du i det/dem? Hvilke gjenstander var med i utøvelsen av ritualet?

Hva er din egen holdning til slike ”private” ritualer?

Ann Helene Bolstad Skjelbred
NEG